

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, mr. N. Gunes, drs. M. Polderman)

Uitspraaknr. 04.053

Datum:

24 augustus 2004

Niet-correcte klachtafhandeling, onvoldoende waarborg veiligheid op school; klacht ongegrond; primair onderwijs.

De klacht

Een ouderpaar klaagt erover dat het schoolbestuur niet tot een correcte klachtafhandeling is gekomen.

Zij stellen onder meer dat het schoolbestuur niet de gevraagde documenten heeft getoond en de ouders niet heeft kunnen overtuigen dat het de veiligheid van de leerlingen, waaronder hun kinderen, kan waarborgen.

De visie van partijen

De ouders plaatsen vraagtekens bij de veiligheid voor de leerlingen van de school. Hun zorg komt voort uit voorvallen die zich, bijvoorbeeld tijdens schoolreisjes, hebben voorgedaan. De ouders hebben uitgezocht welke wettelijke eisen aan het te voeren veiligheidsbeleid worden gesteld. In de eerste plaats dient een school te beschikken over een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). Deze verplichting vloeit voort uit de Arbeidsomstandighedenwet (Arbo-wet). De risico-inventarisatie is niet alleen van belang voor het op de school werkzame personeel, maar ook voor derden waaronder leerlingen. Ondanks herhaalde verzoeken hebben de ouders de RI&E nooit van de school of van het schoolbestuur ontvangen.

Omdat de ouders zich willen beklagen over de veiligheidssituatie op de school hebben zij gevraagd om afschrift van alle hierop betrekking hebbende documenten. Laatstelijk is hun toegezegd dat zij deze zouden ontvangen, maar ten tijde van de mondelinge behandeling van hun klacht door de LKC was dat nog niet het geval.

Uit het niet ontvangen van de relevante documenten leiden de ouders af dat het op de school ontbreekt aan veiligheidsbeleid. Volgens de ouders dient de school in ieder geval te beschikken over beleidsdocumenten ter zake van anti-agressiebeleid (verplicht sinds 1998) en een schoolverkenningplan. Aan gemeenten en scholen wordt op basis van deze regelingen ook geld ter beschikking gesteld. Van de besteding van dat geld zien zij op de school niets terug. Ook de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) verplicht volgens de ouders de school tot het voeren van veiligheidsbeleid: de veiligheid op school is onderdeel van het toezicht van de Inspectie.

Vanwege hun twijfel over de veiligheid en het veiligheidsbeleid op de school hebben de ouders zich in de loop der jaren meerdere keren genoodzaakt gezien hun kinderen voor langere of kortere tijd thuis te houden. De klachten die zij daarover bij het schoolbestuur

hebben ingediend hebben niet tot een verbetering van de situatie geleid. De ouders blijven ernstige twijfel koesteren over de veiligheidssituatie van hun kinderen zo lang de school daar niet structureel, dus beleidsmatig aandacht aan besteedt. Zonder zulk beleid blijft de school hangen in ad-hoc oplossingen als zich een incident voordoet. Er is geen schoolreisje geweest zonder dat er een ongeval plaatsvond. Hoewel er altijd wel iets kan gebeuren, vinden de ouders het noodzakelijk dat vooraf duidelijk wordt gemaakt hoe de verantwoordelijken op de school daar mee om zullen gaan. Omdat dat niet gebeurt hebben zij hun zoon niet mee kunnen laten gaan op een onlangs georganiseerd schoolreisje.

De ouders stellen ook dat er onvoldoende toezicht op het schoolplein is waardoor zich regelmatig allerlei incidenten voordoen.

Tot slot wijzen de ouders erop dat er enige tijd geleden een enquête onder de ouders is gehouden, waarin onder meer naar de veiligheidsbeleving is gevraagd. Deze enquête is niet bij de leerlingen afgenomen.

Het schoolbestuur stelt dat het op de onder zijn gezag vallende scholen niet ontbreekt aan veiligheidsbeleid. Sinds oktober 2001 beschikt de school over een RI&E dat door de Arbo-dienst is opgesteld. Via de medezeggenschapsraad hebben ouders daar inzage in.

Het schoolbestuur vermoedt dat de ouders met het schoolverkenningplan doelen op de Algemene School Verkenning, een in onbruik geraakt begrip. In het verleden werd op basis van deze verkenning de RI&E opgesteld.

Het schoolbestuur is niet bekend met een wettelijke verplichting, op basis waarvan een beleidsdocument ter zake van anti-agressie zou moeten worden opgesteld. Dat neemt niet weg dat er wel degelijk aandacht aan veiligheid wordt besteed. De school is doende een pestprotocol op te stellen op basis waarvan pesten zoveel mogelijk kan worden voorkomen en pestsituaties die zich toch voordoen kunnen worden opgelost. Voorts is er een taakspel ingevoerd: een groepsgerichte aanpak met als doel het beheersen van ongewenst gedrag. Ook kan op basis van het gemeentelijke Jeugd- en veiligheidsbeleid (dat ook op scholen van toepassing is) een weerbaarheidstraining worden gevolgd, zowel door leerkrachten als leerlingen. Op de school wordt deze training vooral aan de leerlingen van groep 7 aangeboden. Voor dit beleid zijn door de gemeenteraad middelen ter beschikking gesteld. De stukken die aan het raadsbesluit ten grondslag liggen bevatten de beleidsuitgangspunten voor het in de gemeente te voeren Jeugd- en veiligheidsbeleid.

Het schoolbestuur stelt dat het onmogelijk is om te garanderen dat er nooit iets gebeurt, maar dat de school zeker niet onveilig is of dat daar onvoldoende aandacht voor is. Een grote meerderheid van de ouders beschouwt de school als veilig. Over ongevallen tijdens een schoolreis heeft het schoolbestuur geen signalen ontvangen en de ouders zijn de enigen die gemeend hebben hun kind thuis te moeten houden. Er is altijd voldoende pleinwacht om de veiligheid van de leerlingen tijdens het buiten spelen te waarborgen.

In het schooljaar 2002/2003 hebben de ouders hun dochter gedurende drie maanden thuisgehouden. Naar aanleiding daarvan zijn er 62 momenten geweest, waarop de klachten van de ouders met allerlei personen en instanties zijn besproken. Het bleek echter niet mogelijk met de ouders op één lijn te komen. Het schoolbestuur is tot de conclusie gekomen dat het voor de school niet mogelijk is de kinderen van de ouders die zorg te bieden die

volgens de ouders noodzakelijk is. Een advies om dan maar een andere school voor hun kinderen te kiezen willen de ouders echter niet opvolgen.

Overwegingen van de Commissie

De ouders stellen dat hun klachten over de veiligheid op de school door het schoolbestuur niet correct worden behandeld. Volgens hen wordt dat onder andere veroorzaakt door het ontbreken van verschillende wettelijk voorgeschreven documenten met betrekking tot de veiligheid op school.

De Commissie stelt genoegzaam vast dat een wettelijk voorschrift dat bepaalt dat de school gehouden is tot het opstellen van de documenten waar de ouders op doelen, niet bestaat. Ambtshalve is zij niet op de hoogte van die verplichting en de ouders hebben de wettelijke bepalingen, waaruit die verplichting zou voortvloeien, niet kunnen noemen. Dat ligt anders voor de RI&E dat op grond van de Arbo- wet voorgeschreven is. Juist die verplichting speelt echter in deze klachtprocedure geen rol omdat op de naleving van de Arbo-wet toezicht wordt gehouden door de Arbeidsinspectie. Bovendien blijkt de school over dit document te beschikken.

Van een niet correcte afhandeling van de klachten door het niet ter beschikking stellen van de desbetreffende documenten is daarom naar het oordeel van de Commissie geen sprake.

Voorts klagen de ouders erover dat het ontbreken van veiligheidsbeleid met zich brengt dat de veiligheid op de school onvoldoende is gewaarborgd. Zij hebben daarbij op enkele potentieel gevaarlijke situaties gewezen (ontbreken pleinwacht, organisatie schoolreisjes). Het schoolbestuur heeft aangevoerd dat er wel degelijk beleid ten aanzien van veiligheid is, dat er voldoende pleinwacht is en dat hem geen signalen bereikt hebben dat zich tijdens de schoolreisjes problemen voordoen.

De Commissie is van oordeel dat de ouders hun stelling, inhoudende dat de school onvoldoende in staat is om de veiligheid voor hun kinderen te waarborgen, niet aannemelijk hebben gemaakt. Ook hebben zij niet aannemelijk gemaakt dat de verantwoordelijken op de school niet in staat zouden zijn om met ongevallen of andere incidenten op verantwoorde en doeltreffende wijze om te gaan. Het is de Commissie daarbij opgevallen dat de ouders irreële eisen stellen aan het vooraf schriftelijk afdekken van alle mogelijke risico's en incidenten.

Wel is de Commissie van oordeel dat de voorlichting over het voor de school geldende veiligheidsbeleid verbetering behoeft. Het verdient naar het oordeel van de Commissie aanbeveling de gedeelten uit het gemeentelijke Jeugd- en veiligheidsbeleid die specifiek op scholen van toepassing zijn separaat toe te lichten aan de ouders. Hier zou bijvoorbeeld een paragraaf in de schoolgids aan kunnen worden gewijd.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is ongegrond.

Advies aan het schoolbestuur

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan in de schoolgids aandacht te besteden aan het voor de school geldende veiligheidsbeleid.